

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 08-08-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4918/08-08-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 100/2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 09-04-2014, σε συνέχεια των από 05-02-2014 και 05-03-2014 συνεδριάσεών της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, Λ. Κοτσαλής, Α.-Ι. Μεταξάς, Δ. Μπριόλας, Α. Συμβώνης, ως εισηγητής, Π. Τσαντίλας και Κ. Χριστοδούλου, τακτικά μέλη. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν οι ειδικοί επιστήμονες – υπάλληλοι του Τμήματος Ελεγκτών Ι. Λυκοτραφίτης, Γ. Ρουσόπουλος και Αν. Χρυσάνθου, ως βοηθοί εισηγητή, και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικού – Οικονομικού, ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Στις συνεδριάσεις στις 05-02-2014 και 05-03-2014 και μετά από κλήσεις της Αρχής (Γ/ΕΞ/8175/24-12-2013 και Γ/ΕΞ/8176/24-12-2013) παρέστη ως εκπρόσωπος των εταιρειών με τις Επωνυμίες «PANNER ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» και «ADD ONE ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» ο 'Α', διαχειριστής και νόμιμος εκπρόσωπος των δύο εταιρειών, και εξέφρασε τις απόψεις των ως άνω εταιρειών.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Αρχή πραγματοποίησε στις 19 και 22 Οκτωβρίου 2012 επιτόπιο διοικητικό έλεγχο

στις εγκαταστάσεις που διατηρούν από κοινού οι εταιρείες «PANNER ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» (εφεξής PANNER) και «ADD ONE ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» (εφεξής ADD ONE), σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) του ν. 2472/1997. Μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου συνέταξε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα.

Όπως περιγράφεται στο ανωτέρω πόρισμα, ο έλεγχος ήταν αυτεπάγγελτος και πραγματοποιήθηκε κατόπιν καταγγελιών που είχαν υποβληθεί στην Αρχή για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (εφεξής spam) για σκοπούς προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών από τις ανωτέρω εταιρείες, καθώς και κατόπιν καταγγελιών για εμπορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τη PANNER. Οι συνολικά σαράντα τέσσερις (44) αυτές καταγγελίες παρουσιάζονται στο πόρισμα της Αρχής.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι οι ελεγκτές της Αρχής παρακολούθησαν κατά τη διενέργεια του ελέγχου. Τούτο αποδεικνύεται από τα εξής γεγονότα που περιγράφονται στο πόρισμα: α) Πολλά αρχεία από τους σκληρούς δίσκους των ελεγχόμενων ηλεκτρονικών υπολογιστών είχαν πρόσφατα διαγραφεί. β) Κατά τη διάρκεια της πρώτης ημέρας του ελέγχου σημειώθηκε διακοπή της ηλεκτροδότησης στις εγκαταστάσεις των εταιρειών, με αποτέλεσμα να διακοπεί η διαδικασία αντιγραφής ψηφιακών πειστηρίων, η οποία συνεχίστηκε μετά από 3 ημερολογιακές ημέρες. Η διακοπή αυτή δεν οφείλεται σε παρέμβαση της εταιρείας παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αποδεικνύεται από τις έγγραφες επικοινωνίες με αυτή. γ) Αποδεικνύεται ότι σε ηλεκτρονικό υπολογιστή του εκπροσώπου των εταιρειών ήταν συνδεδεμένος και επιπλέον σκληρός δίσκος, ο οποίος δεν βρέθηκε κατά τον έλεγχο. δ) Διαπιστώθηκε ότι πριν από την αντιγραφή των ψηφιακών πειστηρίων εκτελέστηκε σε ηλεκτρονικό υπολογιστή του εκπροσώπου των εταιρειών λογισμικό καταστροφής ηλεκτρονικών αρχείων, με αποτέλεσμα να διαγραφούν πολλά αρχεία. ε) Διαπιστώθηκε ότι στον υπολογιστή αυτόν είχαν συνδεθεί, μεταξύ των ημερομηνιών του ελέγχου, αποσπώμενα αποθηκευτικά μέσα, μεταξύ των οποίων και εξωτερικός σκληρός δίσκος χωρητικότητας 250 Gb.

Η PANNER έχει υποβάλει την υπ' αριθμ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/25/28-01-2003

γνωστοποίηση τήρησης αρχείου. Συγκεκριμένα, βάσει αυτής, τηρεί, για τον σκοπό επεξεργασίας «Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών (Μάρκετινγκ)», αρχεία εργαζομένων / υπαλλήλων / ασκούμενων, εργοδοτών, πελατών, μεσιτών, ιδιοκτητών / ενοικιαστών, συμμετεχόντων σε έρευνα αγοράς / δημοσκόπηση, σπουδαστών / μαθητών και επιχειρήσεων. Πηγές των δεδομένων δηλώνονται: φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συνδέονται άμεσα με τα υποκείμενα των δεδομένων, πελάτες αγαθών / υπηρεσιών, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συνδέονται άμεσα με τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χρηματοπιστωτικοί φορείς, ο Τύπος, δημόσια προσιτοί κατάλογοι, οδηγοί / κατάλογοι εκθέσεων, επαγγελματιών, εταιρειών και διαφημιστικά φυλλάδια. Αποδέκτες των δεδομένων δηλώνονται όλες οι προαναφερθείσες πηγές καθώς και ασφαλιστικοί φορείς.

Από το 2003 μέχρι και το 2010, η PANNEP έχει υποβάλει στην Αρχή αντίγραφα των ιδιωτικών συμφωνητικών συνεργασίας με άλλες δέκα (10) εταιρείες, όπως αυτές παρουσιάζονται στο πόρισμα. Με τα συμφωνητικά αυτά, η PANNEP αναλαμβάνει να διαβιβάσει στις ανωτέρω εταιρείες αρχεία μη ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, προς επίτευξη του σκοπού της προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών σε τρίτους δυνητικούς πελάτες των ανωτέρω εταιρειών. Η PANNEP εγγυάται τη νομιμότητα της απόκτησης των δεδομένων, τα οποία δεδομένα βεβαιώνει ότι προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές.

Η Αρχή είχε πραγματοποιήσει στο παρελθόν δύο (2) σχετικούς διοικητικούς ελέγχους. Αρχικά το έτος 1999 στην εταιρεία ΑΡΩΓΗ Α.Ε., με δ.τ. «RUNNER Α.Ε.» που έπαψε να λειτουργεί το έτος 2000, και ακολούθως το έτος 2006 στη PANNEP, η οποία δημιουργήθηκε κατά το 2001. Ο δεύτερος έλεγχος έγινε σε συνέχεια καταγγελίας από το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών, σύμφωνα με την οποία η PANNEP συνέλεγε και εμπορευόταν προσωπικά δεδομένα χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων. Η Αρχή έχει επίσης εκδώσει την υπ' αριθμ. 34/2008 απόφαση, με την οποία επέβαλε πρόστιμο ύψους τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ στη PANNEP για παραβιάσεις του ν. 2472/1997. Με την απόφαση αυτή διέταξε και την καταστροφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που δεν προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και έχουν συλλεγεί χωρίς την ενημέρωση και συγκατάθεση των υποκειμένων των

δεδομένων.

Τέλος, η Αρχή είχε αποστείλει στη PANNEP, σε συνέχεια της υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2944/13-06-2008 καταγγελίας του 'B', δύο επιστολές για διευκρινίσεις (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2944-1/23-06-2008 και Γ/ΕΞ/2944-2/25-09-2008 έγγραφα). Η καταγγελία αφορούσε λήψη spam στη διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου του καταγγέλλοντα info@bcnintegrated.gr που φαίνεται να προέρχεται από τη διεύθυνση info@frasersplace.co.nz (και όνομα αποστολέα «PLAZA24»). Το εν λόγω μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου διαφήμιζε προϊόντα του «ADDShop» και ανέφερε ως ηλεκτρονική διεύθυνση για πληροφορίες την plaza24@plaza24.gr. Η PANNEP είχε απαντήσει στο τελευταίο έγγραφο της Αρχής (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2944-2/25-09-2008 έγγραφο) ότι δεν γνωρίζει την εν λόγω διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από την οποία έγινε αποστολή διαφημιστικού μηνύματος του διαδικτυακού τόπου plaza24.gr. Όμως ο συγκεκριμένος διαδικτυακός τόπος ανήκει στην ADD ONE.

Μετά την εξέταση των πειστηρίων του ελέγχου διαπιστώθηκαν τα εξής ευρήματα, τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά:

1. Διαπιστώθηκε ότι οι εταιρείες είχαν στην κατοχή τους και επεξεργάζονταν διάφορα αρχεία με προσωπικά δεδομένα χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων. Συγκεκριμένα, στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και σε άλλα αποθηκευτικά μέσα (ψηφιακοί δίσκοι) των υπό έλεγχο εταιρειών βρέθηκαν αρχεία που περιλαμβάνουν:

- α) Δεδομένα με στοιχεία δηλώσεων φόρου εισοδήματος, τα οποία μπορεί να προέρχονται μόνο από τα τηρούμενα στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) στοιχεία. Τα στοιχεία αφορούν σε πάνω από 5.000.000 φορολογούμενους και σε πολλά από τα πεδία του εντύπου δήλωσης φόρου εισοδήματος Ε1. Μεταξύ των πεδίων αυτών περιλαμβάνονται και ευαίσθητα δεδομένα, όπως αυτά που αφορούν στο αν ο φορολογούμενος είναι ΑΜΕΑ.
- β) Αρχεία που φαίνεται να αποτελούν λίστα πελατών της εταιρείας 3Suisse.
- γ) Στοιχεία γεννήσεων από τη δεκαετία του 1990 σε τρία μαιευτήρια (Ηρα, Ιασώ, Μητέρα) που αφορούν σε πάνω από 110.000 γεννήσεις.
- δ) Στοιχεία 333.912 συνδρομητών του τηλεπικοινωνιακού παρόχου TIM (νυν Wind), που φαίνεται να αφορούν σε στοιχεία προ του 2007 και έχουν στοιχεία συντάκτη του αρχείου ίδια με αυτά του σημείου α).
- ε) Στοιχεία περίπου 200.000 προσώπων που κατέχουν πιστωτικές

κάρτες εκδοθείσες από την Eurobank. στ) Στοιχεία που αντιστοιχούν σε περίπου 4.300.000 συνδρομητές του ΟΤΕ και τα τηλέφωνα τους (τα οποία αφορούν στο έτος 2009) συνδυασμένα με στοιχεία εισοδήματος και τμήμα αριθμού πιστωτικής κάρτας. ζ) Στοιχεία ονόματος και ταχυδρομικής διεύθυνσης που αφορούν σε 1.428.965 πρόσωπα, τα οποία είτε είναι πελάτες είτε είχαν χρησιμοποιηθεί σε προωθητική ενέργεια για την εταιρεία Pizza Fan. η) Αντίγραφα των εκλογικών καταλόγων των Δήμων Κηφισιάς (34.857 άτομα), Νέας Ερυθραίας (10.762 άτομα) και Εκάλης (4.332 άτομα) για το τρίτο τρίμηνο του 2010. θ) Στοιχεία επαφών (ατόμων) σε διάφορες επιχειρήσεις (εγγραφές για περίπου 75.000 επιχειρήσεις). ι) Λίστα μελών της Τ.Ο. Βούλας του ΠΑΣΟΚ, και κατάλογο με κινητά τηλέφωνα μελών του ίδιου κόμματος. Επίσης, μετά την εύρεση τιμολογίου αξίας 14.760 ευρώ για πώληση αρχείου εμπορικού και οικονομικού ενδιαφέροντος προς την εταιρεία ΠΕΙΡΑΙΩΣ DIRECT SERVICES, ακολούθησε έλεγχος στην εταιρεία αυτή. Στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1447/27-2-2013 πόρισμα ελέγχου της εταιρείας αυτής διαπιστώθηκε ότι η PANNEP χορήγησε αρχείο που περιλαμβάνει στοιχεία για πάνω από 5.000.000 συνδρομητές τηλεφωνίας στην εν λόγω εταιρεία. Στο αρχείο αυτό, εκτός από τα στοιχεία συνδρομητών τα οποία επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στους σχετικούς καταλόγους (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση), περιλαμβάνονται και επιπλέον δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε πεδία (στήλες αρχείου βάσης δεδομένων μορφής MS Access) με τίτλους "epitheto_ote", "onoma_ote", "patronymo_ote". Σε πάνω από 500.000 περιπτώσεις τα επιπλέον αυτά πεδία δεν ταυτίζονται με τα πεδία επωνύμου, ονόματος και πατρωνύμου των συνδρομητών. Επιπλέον, στο ίδιο αρχείο βρέθηκε αυτοματοποιημένο ερώτημα (query) που ενημερώνει τα προαναφερθέντα πεδία της βάσης δεδομένων, μέσω διασταύρωσης με πίνακα που έχει τίτλο "AFM_OTE". Ως κλειδί για τη διασταύρωση χρησιμοποιείται πεδίο με τίτλο "AFM". Ο πίνακας "AFM_OTE" και το πεδίο "AFM" δεν βρέθηκαν στο συγκεκριμένο αρχείο βάσης δεδομένων.

2. Η εταιρεία PANNEP διατηρούσε διάφορα αρχεία με προσωπικές πληροφορίες, όπως αυτά που περιγράφηκαν παραπάνω, τα οποία χρησιμοποιούσε, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων, για να ανταποκρίνεται έναντι αμοιβής σε αιτήματα πελατών της για παροχή πληροφοριών. Τα ερωτήματα αυτά αφορούσαν, κατά κανόνα,

στη δημιουργία αρχείων με προσωπικά δεδομένα, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως επάγγελμα, εισόδημα, περιοχή ή κάθε άλλη πληροφορία που ήταν στη διάθεση της εταιρείας PANNEP. Αν και συχνά τα ερωτήματα αφορούσαν στοιχεία επιχειρήσεων δεν γινόταν καμία διάκριση ως προς τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα. Από τα στοιχεία που βρέθηκαν κατά τον έλεγχο και παρουσιάζονται στο πόρισμα προκύπτει ότι η συνήθης πρακτική της εταιρείας ήταν να επεξεργάζεται τα αιτήματα, με βάση τα στοιχεία που είχε στην κατοχή της, αποστέλλοντας ως απάντηση τα στοιχεία επικοινωνίας (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνα) των φυσικών ή νομικών προσώπων, ώστε να είναι εύκολη η πραγματοποίηση, από τον εκάστοτε πελάτη, προωθητικής ενέργειας σε στοχευμένο κοινό (απευθείας προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών). Έτσι, αν και σε καμία περίπτωση δεν διαπιστώθηκε ότι έχουν παραδοθεί αναλυτικά στοιχεία εισοδήματος, από το περιεχόμενο των αιτούμενων στοιχείων προκύπτει ότι για την πραγματοποίηση και ανταπόκριση στα ερωτήματα γινόταν χρήση –άρα και επεξεργασία– όλων των πληροφοριών, όπως π.χ. με τη δημιουργία αρχείου κατοίκων συγκεκριμένης περιοχής ή/και βάσει συγκεκριμένων εισοδηματικών κριτηρίων. Από τα στοιχεία του πορίσματος προκύπτει ότι η δραστηριότητα αυτή ήταν το κύριο αντικείμενο της PANNEP. Σε ορισμένες από τις περιπτώσεις η εταιρεία αυτή υπέγραφε ιδιωτικό συμφωνητικό συνεργασίας με την εταιρεία που αγόραζε τα δεδομένα, όπως αυτά που περιγράφηκε παραπάνω ότι κοινοποιούσε στην Αρχή (βλ. σελ. 3).

Συνοπτικά, από τα ευρεθέντα κατά τον έλεγχο στοιχεία, τα οποία παρουσιάζονται αναλυτικά στο πόρισμα, προκύπτει ότι η PANNEP:

α) επεξεργάστηκε και απάντησε σε σχετικά αιτήματα πελατών της για χορήγηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται: με δεδομένα εισοδήματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον πέντε (5) περιπτώσεις ('Γ', 'Δ', HSBC BANK PLC, Mandarinini AE, Paramount), με δεδομένα επαγγέλματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον είκοσι (20) περιπτώσεις (CEPU, E & ΣΙΑ ΕΕ, ΑΦΟΙ 'ΣΤ' ΟΕ, Β-ΛΟΓΚΙΝ ΑΕ, COSMESIS ΑΕ, EXCESS Μον. ΕΠΕ, 'Ζ' & Σια ΟΕ, 'Η' ΑΕ, Metalgo Μ.Ε.Π.Ε., 'Θ' & Συνεργάτες Μον. ΕΠΕ, Partners ΑΕ, 'Ι' VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ, Vivere Εκδοτική, Rakson ΑΕ, 'Κ' ΑΕΒΕ, Αναλυτικές Συσκευές ΑΕ, 'Λ' Α.Ε., 'Μ' OTIS ΑΒΕΤΕ), με δεδομένα περιοχής κατοικίας φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον οκτώ (8)

περιπτώσεις (Cyfield, 'N' ΟΕ, 'Ξ' & ΣΙΑ ΟΕ, 'Ο', PIZZA FAN NTELIBEPI ΑΕ, ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ 'Π' ΕΠΕ, Verbund Austria Power Trading Energa Hellas Α.Ε, 'Ρ'), με λοιπά προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων (π.χ. ΑΦΜ, ηλικία, φύλο, κατοχή αυτοκινήτου, τέκνων, κλπ) σε τουλάχιστον δέκα επτά (17) περιπτώσεις ('Σ' & ΣΙΑ ΕΕ, Chrysler Jeep Dodge Ελλάς, Δέλτα Επενδυτική Μον. Ε.Π.Ε., ΚΤΕΟ HELLAS ΑΕ, 'Τ', Ελαστικά Michelin ΑΕ, Paladino S.A., Healthmylife, Interamerican E.E.A.Z., Milleniumbank, Πειραιώς Direct Services, Proximity ΖΖ. Διαφημιστική ΑΕ, 'Υ' Ο.Ε, Γραφοτυπική Α.Ε, 'Φ', 'Χ' και Σια ΟΕ, 'Ψ').

β) δέχθηκε αιτήματα για χορήγηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για τα οποία δεν έγινε δυνατό να διαπιστωθεί πως απάντησε στους αιτούντες, σε περιπτώσεις που σχετίζονται: αα) με δεδομένα εισοδήματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον δέκα (10) περιπτώσεις, ββ) με δεδομένα επαγγέλματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον ενενήντα ένα (91) περιπτώσεις, γγ) με δεδομένα περιοχής κατοικίας φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) περιπτώσεις, δδ) με λοιπά προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων (π.χ. ηλικία, φύλο, κατοχή αυτοκινήτου, τέκνων, κ.λπ.) σε τουλάχιστον τριάντα εννέα (39) περιπτώσεις, εε) με δεδομένα αδιευκρίνιστου περιεχομένου που πιθανολογείται ότι αφορούν σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε τριάντα οκτώ (38) περιπτώσεις.

Τονίζεται επίσης, ότι οι προτάσεις συνεργασίας που λαμβάνει ή στέλνει η εταιρεία στους λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της (Βλ. σημείο Β.22 στο Παράρτημα Β του πορίσματος) αφορούν στην παροχή εξατομικευμένων καταλόγων επικοινωνίας, που δημιουργούνται με διαφορετικά κριτήρια ανά πελάτη, με χρήση των αρχείων που έχει στην κατοχή της.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι από το 2011 και έως και τον εν λόγω έλεγχο, τα παραστατικά των συναλλαγών της PANNEP εκδίδονται από την Daimad Ltd, εταιρεία συμφερόντων του εκπροσώπου της PANNEP, που εδρεύει στην Κυπριακή Δημοκρατία (εφεξής Daimad). Οι περισσότερες όμως από τις σχετικές επικοινωνίες πραγματοποιούνται από τους λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της PANNEP. Με τον τρόπο αυτό έτυχαν επεξεργασίας και απαντήθηκαν αιτήματα για χορήγηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μετά από επεξεργασία ερωτημάτων που σχετίζονται:

αα) με δεδομένα εισοδήματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον τρεις (3) περιπτώσεις, ββ) με δεδομένα επαγγέλματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον δύο (2) περιπτώσεις, γγ) με δεδομένα περιοχής κατοικίας φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον δύο (2) περιπτώσεις, δδ) με στοιχεία επαφών προσώπων που κατέχουν σημαντικές θέσεις (πολιτικών, δικαστικών, διοικητών φυλακών και αστυνομικών τμημάτων, στελεχών του Υπ. Δικαιοσύνης, εκδοτών, πανεπιστημιακών, επιχειρηματιών), τα οποία σε μια περίπτωση, διαβιβάστηκαν από τη PANNEP στην Εκκλησία της Σαϊντολογίας που εδρεύει στη Δανία .

3. Από το πόρισμα διαπιστώνεται ότι στάλθηκαν διαφημιστικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε πολύ μεγάλο αριθμό παραληπτών. Οι παραλήπτες αυτοί δεν είχαν δώσει τη συγκατάθεσή τους ούτε είχαν προηγούμενη συναλλακτική επαφή ή άλλη επαφή επαγγελματικού χαρακτήρα τόσο με τη PANNEP, όσο και με την ADD ONE. Τα μηνύματα αυτά στέλλονταν για διαφήμιση των υπηρεσιών και προϊόντων και των δύο ελεγχόμενων εταιρειών. Επίσης, διαπιστώνεται ότι η PANNEP αναλάμβανε την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, FAX και SMS για λογαριασμό τρίτων, χωρίς να παραδίδει τη λίστα των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή αριθμών SMS. Σε μια περίπτωση, τιμολόγιο για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων SMS φαίνεται να εκδίδεται και από την εταιρεία ADD ONE, αν και δεν ήταν το σύνηθες πεδίο δραστηριότητάς της. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη παράγραφο κατά τα έτη 2011 και 2012 φαίνεται ότι οι δραστηριότητες της PANNEP μειώνονται, καθώς τα περισσότερα τιμολόγια εκδίδονται πλέον μέσω της εταιρείας Daimad, ενώ, στην πράξη, οι επιχειρηματικές επικοινωνίες και η επεξεργασία πραγματοποιούνται από τους λογαριασμούς ηλ. ταχυδρομείου της PANNEP.

Τα ανωτέρω προκύπτουν από τα εξής:

α) Διαπιστώθηκε εκτεταμένη χρήση λογισμικού μαζικής αποστολής μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (εύρημα B.1 του πορίσματος). Για την αποστολή χρησιμοποιήθηκαν παραποιημένες (spoofed) διευθύνσεις αποστολέα, ενώ η διεύθυνση απάντησης (reply-to) ανήκε στις υπό έλεγχο εταιρείες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, ενώ η Αρχή είχε εγγράφως ερωτήσει τη PANNEP σχετικά με αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων (μάλιστα για προϊόντα και υπηρεσίες της ADD ONE), η εταιρεία είχε

δηλώσει με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5338/10-10-2008 έγγραφό της προς την Αρχή ότι δεν γνωρίζει τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η οποία, εντούτοις, βρέθηκε στα αρχεία της κατά τον έλεγχο. Άλλες τέσσερις (4) από τις παραποιημένες διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εντοπίστηκαν επίσης και σε αρχεία στους σκληρούς δίσκους. Συνολικά διαπιστώθηκε πως είχε γίνει αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων για λογαριασμό της PANNEP από δέκα (10) από τις παραποιημένες διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από τις οποίες, με βάση τις καταγγελίες έστειλε διαφημιστικά μηνύματα η PANNEP (βλ. σημείο Β.3 στο Παράρτημα Β του πορίσματος).

β) Βρέθηκαν πολυάριθμα αρχεία κειμένου, τα οποία περιείχαν διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Αποδεικνύεται ότι οι διευθύνσεις αυτές έχουν συλλεχθεί από το Διαδίκτυο χωρίς τη συγκατάθεση των συνδρομητών στους οποίους ανήκουν και χωρίς κριτήρια ως προς τη συλλογή (εύρημα Β.2 του πορίσματος). Οι διευθύνσεις αυτές, που είναι πάνω από 400.000, εισήχθησαν μαζικά και σε συγκεκριμένες ημερομηνίες στους δύο διαδικτυακούς τόπους της ADD ONE. Επίσης, σε μία περίπτωση διαπιστώθηκε ότι ο 'Α' είχε επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αφορούσε στην αγορά βάσης με 100.000 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

γ) Από τα πειστήρια του ελέγχου επιβεβαιώνονται έντεκα (11) περιπτώσεις καταγγελιών (εύρημα Β.3 του πορίσματος) που αφορούν στην αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων τόσο για λογαριασμό της PANNEP όσο και για λογαριασμό της ADD ONE, αλλά και αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων για λογαριασμό τρίτων από τη PANNEP.

δ) Αποδεικνύεται ότι έχει πραγματοποιηθεί σε αρκετές περιπτώσεις μαζική αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τη διαφήμιση της εταιρείας PANNEP και των ιστοσελίδων της (εύρημα Β.5 του πορίσματος).

ε) Αποδεικνύεται ότι έχει πραγματοποιηθεί σε αρκετές περιπτώσεις μαζική αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τη διαφήμιση της εταιρείας ADD ONE και των ιστοσελίδων της (εύρημα Β.6 του πορίσματος).

στ) Αποδεικνύεται ότι έχει πραγματοποιηθεί σε τουλάχιστον είκοσι περιπτώσεις μαζική αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέσω διαδικτύου για την διαφήμιση υπηρεσιών τρίτων εταιρειών (εύρημα Β.7 του πορίσματος). Οι αποστολές αυτές πραγματοποιήθηκαν με μέσα της PANNEP σε δική της λίστα

παραληπτών. Σε μία περίπτωση (εύρημα Β.10 του πορίσματος) για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκδίδεται τιμολόγιο από την ADD ONE.

ζ) Αποδεικνύεται ότι έχει πραγματοποιηθεί σε τουλάχιστον τέσσερις περιπτώσεις μαζική αποστολή αζήτητων μηνυμάτων τηλεομοιοτυπίας (FAX) για τη διαφήμιση υπηρεσιών τρίτων εταιρειών (εύρημα Β.9 του πορίσματος). Οι αποστολές αυτές πραγματοποιούνται με μέσα της PANNEP σε δική της λίστα παραληπτών.

Επισημαίνεται επίσης ότι, όπως αναφέρεται στο πόρισμα (ευρήματα Β.11, Β.12, Β.13 και Β.14 του πορίσματος), μετά το 2011 οι υπηρεσίες μαζικής αποστολή αζήτητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων κάθε μορφής (e-mail, SMS, FAX) υλοποιούνται και τιμολογούνται μέσω της Daimad.

Κατόπιν της κοινοποίησης του πορίσματος και της κλήσης της Αρχής, οι δύο εταιρείες κατέθεσαν κοινό υπόμνημα (Γ/ΕΙΣ/1318/25-2-2014) όπου συνοπτικά αναφέρουν τα παρακάτω.

Όσον αφορά στα ευρήματα για τα αρχεία που βρέθηκαν στην κατοχή τους, χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων, υποστηρίζουν ότι επρόκειτο για αρχεία πελατών της PANNEP, που οι ίδιοι είχαν δώσει με σκοπό την επεξεργασία (π.χ. συμπλήρωση τηλεφώνων). Ειδικά για τα αρχεία με τα οικονομικά δεδομένα ισχυρίζονται ότι είναι πελατολόγιο της τράπεζας HSBC. Για τα αρχεία εκλογικών καταλόγων ισχυρίζονται ότι προορίζονταν και είχαν χρησιμοποιηθεί για την προεκλογική δράση του διαχειριστή των εταιρειών 'Α' ως υποψηφίου του ΠΑΣΟΚ στην περιοχή που κατοικεί.

Για το αρχείο που βρέθηκε κατά τον έλεγχο στην εταιρεία Πειραιώς Direct Services, υποστηρίζουν ότι έχει προκύψει από δημόσια προσβάσιμη πηγή και μάλιστα από τους έντυπους καταλόγους του ΟΤΕ μέσω διαδικασίας οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων (OCR). Υποστηρίζουν ότι το αρχείο αυτό είναι σημαντικό εργαλείο τους και παρείχε πάνω από 4.000.000 σταθερά και 1.000.000 κινητά τηλέφωνα και στοιχεία συνδρομητών.

Για το λογισμικό καταστροφής αρχείων υποστηρίζουν ότι αυτό εκτελείτο αυτόματα σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Για την επεξεργασία που η PANNEP εκτελούσε παρέχοντας καταλόγους με

προσωπικά δεδομένα σε πελάτες τους, υποστηρίζουν ότι αυτή έχει γνωστοποιηθεί στην Αρχή (ΓΝ/ΕΙΣ/25/28-01-2003) και ότι βασικό εργαλείο της συλλογής είναι το αρχείο συνδρομητών τηλεφωνίας που περιγράφηκε. Επίσης, ότι όχι μόνο δεν παρέδιδε ποτέ στοιχεία εισοδήματος αλλά ούτε έγινε χρήση των πληροφοριών που η PANNEP κατείχε από πελατολόγια που της χορηγούσαν οι συνεργαζόμενες εταιρείες. Όλα τα στοιχεία βασίζονταν σε δημόσια προσβάσιμη πηγή (99% από καταλόγους συνδρομητών) και διασταυρώνονταν με τη λίστα του άρ. 13 του ν. 2472/1997 που τηρεί η Αρχή. Επίσης, οι απαντήσεις σε ερωτήματα με άλλα κριτήρια προέρχονταν από στατιστική ανάλυση των στοιχείων αυτών με βάση την περιοχή κατοικίας και τα παλιότερα στοιχεία που είχαν στην κατοχή τους οι εν λόγω δύο εταιρείες.

Στη συνέχεια οι εταιρείες δίδουν απαντήσεις σε συγκεκριμένα ευρήματα του πορίσματος, υποστηρίζοντας ότι στις περισσότερες περιπτώσεις τα ευρήματα του ελέγχου στηρίζονται σε ίχνη επικοινωνιών που δεν δίνουν ολοκληρωμένο νόημα για το περιεχόμενο της συνεργασίας. Συνοπτικά υποστηρίζουν τα παρακάτω:

α) Ότι το αρχείο που παρεδόθη περιελάμβανε στατιστικά στοιχεία κι όχι προσωπικά δεδομένα (‘Γ’).

β) Ότι υπήρξε συναλλαγή με πελάτες τους, αλλά δεν προκύπτει από το πόρισμα ποια συναλλαγή έχει γίνει κάθε φορά, η οποία όμως αφορούσε σε αγορά αρχείου που περιείχε μόνο στοιχεία επικοινωνίας (‘Δ’, Infoassist, Paramount).

γ) Ότι τα στοιχεία που βρέθηκαν για την Τράπεζα HSBC ήταν το πελατολόγιό της που παρελήφθη σε μορφή CD. Η PANNEP επεξεργάστηκε τα δεδομένα για λογαριασμό της τράπεζας, όταν αυτό ζητήθηκε.

δ) Ότι η συνεργασία έμεινε στο στάδιο της προσφοράς (Mandarini, Millenium Bank, Proximity ZZ, PIET).

ε) Ότι το αρχείο που παρεδόθη στις εταιρείες περιείχε δεδομένα επαγγέλματος ή περιοχής που προέρχονται από δημόσιους καταλόγους (ΟΤΕ, Χρυσός Οδηγός, εκθέσεις κ.ά.). Επιπλέον οι πληροφορίες για τον ΑΦΜ και τα λοιπά στοιχεία επιχειρήσεων προέρχονται από το ΓΕΜΗ (ΚΤΕΟ HELLAS, Γραφοτυπική, ‘Χ’ και ΣΙΑ ΟΕ, ‘Ψ’, Εκκλησία Σαϊεντολογίας, Energa).

στ) Ότι η εργασία που επιτελέστηκε αφορούσε σε επικαιροποίηση ή διόρθωση

στοιχείων πελατολογίου (Chrysler, Δέλτα Επενδυτική, Ελαστικά Michelin, Palantino, Interamerican, 'Φ').

ζ) Ότι τα στοιχεία ακινήτων που παρεδόθησαν προέρχονται από τη βάση δεδομένων που τηρεί η PANNEP για πλειστηριασμούς και προέρχονται από δημόσια δεδομένα, όπως αγγελίες και δελτία δημοπρασιών (alarm.gr).

η) Ότι παρεδόθη μόνο αρχείο επιχειρήσεων (Humminbgird, IEK AKMH, Techniclean).

θ) Ότι σε κάποιες περιπτώσεις δεν μπορούν να απαντήσουν, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει μεσολαβήσει, ιδίως για όσες έμειναν στο επίπεδο της επικοινωνίας.

Όσον αφορά στην αποστολή αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας για διαφημιστικούς σκοπούς, υποστηρίζεται στο υπόμνημα ότι αναζητούσαν τρόπο αποστολής ενημερώσεων με ηλεκτρονικά μέσα για τους πελάτες τους που ενδιαφέρονται για ευκαιρίες σε ακίνητα. Μετά από δοκιμές και αφού οι εγχώριοι πάροχοι δεν είχαν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν (υποστηρίζεται ότι οι πάροχοι δεν είχαν αναπτυχθεί τόσο ώστε να στέλνουν μηνύματα σε μεγάλο αριθμό παραληπτών) κατέληξαν στους παρόχους εξωτερικού που κοινοποίησαν στην Αρχή με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1219/25-02-2014 έγγραφό τους. Η PANNEP έστειλε διαφημιστικά δελτία στους πελάτες της και σε όσους είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον.

Επίσης, υποστηρίζεται ότι οι εφαρμογές λογισμικού για τη μαζική αποστολή και την αυτοματοποιημένη συλλογή διευθύνσεων που βρέθηκαν εγκατεστημένες αφορούσαν σε δοκιμαστικές εκδόσεις. Περαιτέρω υποστηρίζεται ότι η ανάλυση που περιγράφεται στο πόρισμα περιέχει λανθασμένες εκτιμήσεις των ελεγκτών εξαιτίας προβληματικών τεχνικών που ακολούθησαν και λαθών επί της ουσίας. Αναφέρεται ότι η ADD ONE ξεκίνησε να λειτουργεί επίσημα από τον Ιούλιο του 2008 και στην πράξη από τον Σεπτέμβριο του έτους αυτού, ενώ εμφανίζονται αποστολές μηνυμάτων από προγενέστερες ημερομηνίες.

Όσον αφορά στην αποστολή των μηνυμάτων του 'Ω', υποστηρίζεται ότι έγινε από την Daimad Ltd (κι όχι την ADD ONE) σε στοχευμένη λίστα μελών του κόμματός του. Αμφισβητείται δε το ότι ο μεγάλος αριθμός επιστροφών στα μηνύματα τεκμηριώνει

απουσία συγκατάθεσης.

Όσον αφορά στις εγγραφές 473.352 διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους διαδικτυακούς τόπους euexia.gr και plaza.24 υποστηρίζεται ότι δεν θα ήταν σωστή ενέργεια η εγγραφή τους χωρίς να το έχουν ζητήσει οι ίδιοι, καθώς, αν ζητούσαν αργότερα να χρησιμοποιήσουν το κατάστημα, αυτό δε θα ήταν δυνατό, κάτι που επιχειρηματικά δεν είναι σωστό.

Ως προς τις καταγγελίες, υποστηρίζεται ότι σε καμία δε φαίνεται να έχει σταλεί επικοινωνία από δική τους διεύθυνση. Επίσης, ότι κάποιιοι από τους καταγγέλλοντες ζητούν οι ίδιοι την επικοινωνία μέσω σχετικής ανάρτησης της διεύθυνσής τους σε διάφορες ιστοσελίδες.

Ως προς την αποστολή διαφημιστικών FAX, δηλώνουν ότι αυτό έγινε μόνο σε λίστα πελατών της PANNEP στο πλαίσιο συνδρομητικής υπηρεσίας πληροφόρησης και μια φορά σε πελατολόγιο της CompassExpro.

Τέλος, για τη διακοπή του ρεύματος, ισχυρίζονται ότι το ρεύμα ήταν κομμένο και το επανέφερε κατά διαστήματα φίλος τους ηλεκτρολόγος. Κατά διαστήματα, συνήθως Παρασκευές, ιδιωτικό κινητό συνεργείο περνούσε και διέκοπτε ξανά την παροχή, κάτι που συνέβη και την ημέρα του ελέγχου.

Κατόπιν της δεύτερης ακρόασης στην ολομέλεια της Αρχής κατά την 05-03-2014 διατυπώθηκαν εγγράφως ερωτήματα προς τις εταιρείες που τους παρεδόθησαν με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1476/05-03-2014 έγγραφο. Συγκεκριμένα, ζητήθηκε:

1) Να διευκρινισθεί η προέλευση των στοιχείων του πειστηρίου Π02 που φαίνεται να έχει προέλθει πρωτογενώς από δεδομένα που τηρούνται στη Γ.Γ.Π.Σ.

2) Να περιγραφεί τι είδους συμβάσεις συνεργασίας υπήρχαν με την τράπεζα HSBC, λαμβάνοντας υπόψη ότι όπως διαπιστώθηκε με την απόφαση 109/2013 της Αρχής η τράπεζα ισχυρίζεται ότι λάμβανε δεδομένα από τη PANNEP χωρίς να της αποστέλλει αρχεία. Να προσκομισθούν σχετικά αντίγραφα των συμβάσεων.

3) Όσον αφορά τα στοιχεία των εταιρειών 3Suisse, TIM, Eurobank, Pizza Fan και των γεννήσεων από διάφορα μαιευτήρια, να προσκομισθούν οι σχετικές συμβάσεις και κάθε άλλο σχετικό παραστατικό.

4) Να εξηγηθεί η ύπαρξη των μη δημόσια διαθέσιμων πληροφοριών (πεδίων) customer_ref και terminated στους πίνακες βάσεων δεδομένων του πειστηρίου Π04.

5) Να εξηγηθεί ποιος έχει κάνει το συνδυασμό σε ένα αρχείο (βάση δεδομένων) των στοιχείων τηλεφώνων και εισοδήματος που υπάρχει σε διάφορα πειστήρια.

6) Να εξηγηθεί με ποια αρχεία, που δεν βρέθηκαν κατά τον έλεγχο, γινόταν η αντιπαραβολή με αντίστοιχα στοιχεία άλλου έτους για την εξαγωγή πληροφοριών, σε ποιους ηλεκτρονικούς υπολογιστές γινόταν αυτή η επεξεργασία, αν υπάρχουν σήμερα αυτά τα αρχεία και σε ποιο τόπο και αν υπάρχει άλλη υπολογιστική υποδομή των εταιρειών, πέραν από αυτή που ελέγχθηκε κατά τις ημέρες του επιτόπιου ελέγχου.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1638/12-03-2014 έγγραφό τους οι δύο εταιρείες δήλωσαν ότι όλα τα στοιχεία των υπ' αριθμ. 1, 4 και 5 ερωτήσεων τούς παραδόθηκαν ως πελατολόγιο από την τράπεζα HSBC, ενώ δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν την έννοια των πεδίων της ερώτησης 4. Όσον αφορά στη σύμβαση με την HSBC, απαντούν ότι αυτή είναι η σύμβαση που έχει κατατεθεί στην Αρχή και αφορά στη συνεργασία σε επίπεδο παροχής και επεξεργασίας αρχείων και δεν χρειάζεται να ανανεώνεται με κάθε ανάθεση έργου.

Προς απάντηση της υπ' αριθμ. 3 ερώτησης αναφέρουν ότι για την 3Suisse παρείχαν υπηρεσίες προς την εταιρεία ΙΩΛΚΟΣ ΑΕ προσκομίζοντας 3 Δελτία Αποστολής – Τιμολόγια των ετών 2001 και 2002. Όσον αφορά στην TIM, δεν ολοκληρώθηκε η συνεργασία που αφορούσε σε στοιχεία παλιών πελατών της TELESTET, ενώ όσον αφορά στη Eurobank ζητήθηκε ενημέρωση πελατολογίου (δύο τιμολόγια του 2005 προς τη Eurobank και τη θυγατρική της Open24). Με την Pizza Fan δηλώνουν ότι υπήρχε μακροχρόνια συνεργασία με παροχή υπηρεσίας ανταλλακτικού χαρακτήρα, όπως άλλωστε σημειώνουν ότι προκύπτει και από το πόρισμα. Σκοπός ήταν η αποφυγή διπλοεγγραφών στο πελατολόγιο της. Σημειώνουν δε ότι οι ημερομηνίες που εμφανίζονται στα αρχεία αφορούν στην ημερομηνία που αποθηκεύθηκαν για να ενταχθούν στο αδρανές αρχείο της εταιρείας. Όσον αφορά τα στοιχεία γεννήσεων, υποστηρίζουν ότι αφορά σε εργασία για προώθηση παιδικής πάνας από την παλιότερη εταιρεία ΑΡΩΓΗ Α.Ε. Το αρχείο αυτό ανήκει επίσης στο αδρανές αρχείο.

Αξίζει βέβαια στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι δεν προσκομίζεται καμία σχετική

σύμβαση, παρά μόνο ορισμένα τιμολόγια-δελτία αποστολής.

Τέλος, για την υπ' αριθμ. 6 ερώτηση επισυνάπτουν φωτοτυπίες εξωφύλλων των ηλεκτρονικών καταλόγων (CD) του ΟΤΕ από τα έτη 1999 και 2000.

Κατά την εξέταση της υπόθεσης η Αρχή προχώρησε σε αποστολή εγγράφων ερωτημάτων και διενέργεια διοικητικών ελέγχων προς συγκεκριμένους πελάτες των εταιρειών PANNEP και ADD ONE για τους οποίους βρέθηκαν τιμολόγια (για τα έτη 2011 και 2012) κατά τον έλεγχο. Με απαντήσεις τους οι Acoustica Medica, (Γ/ΕΙΣ/2020/20-03-2013), KENTΩΡ (διάδοχος της ENERGA - Γ/ΕΙΣ/2083/21-03-2013), 'Ρ' (Γ/ΕΙΣ/2212/28-03-2013) και ΟΤΙS (Γ/ΕΙΣ/2496/09-04-2013) επιβεβαιώνουν την αγορά αρχείων με προσωπικά δεδομένα από τη PANNEP. Η 'Ζ' και Σια Ο.Ε. με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1710/14-03-2014 υπόμνημά της, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8170/24-12-2013 κλήση σε ακρόαση από την Αρχή, παραδέχθηκε τη συνεργασία της με τη PANNEP και την τιμολόγηση των υπηρεσιών μέσω Daimad. Η ίδια σε αρχικό ερώτημα της Αρχής (Γ/ΕΞ/1639/05-03-2013) είχε απαντήσει, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2258/29-03-2013 έγγραφο, ότι τα στοιχεία ήταν μόνο στατιστικά, κατόπιν σχετικής υπόδειξης της PANNEP, όπως ανέφερε κατά τη συνεδρίαση της Αρχής στις 26-02-2014.

Αντίστοιχα, η 'Δ' με το Γ/ΕΙΣ/1825/20-03-2014 απαντητικό της υπόμνημα, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8173/24-12-2013 κλήση σε ακρόαση από την Αρχή, παραδέχθηκε ότι ορισμένες φορές ζητήθηκε να χορηγηθούν πληροφορίες νομικών και φυσικών προσώπων με βάση κριτήρια (μεταξύ των οποίων και οικονομικά), τα οποία έθεταν δικοί της πελάτες της. Και σε αυτή την περίπτωση, η 'Δ' είχε αρχικά απαντήσει με το Γ/ΕΙΣ/1966/15-3-2013 έγγραφό της, κατόπιν της υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1638/05-03-2013 επιστολής της Αρχής, ότι είχε συνεργαστεί για έρευνα της τούρκικης επιχειρηματικής αγοράς.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1826/20-03-2014 απαντητικό της υπόμνημα, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8166/24-12-2013 κλήση σε ακρόαση από την Αρχή, η εταιρεία Infoassist αν και, συνοπτικά, υποστηρίζει ότι δεν πραγματοποιούσε προς τη PANNEP ειδικότερα ερωτήματα με βάση κριτήρια, ιδίως οικονομικά, παραδέχεται ότι έλαβε

στοιχεία υποψηφίων πελατών, ήτοι αποκλειστικά ονοματεπώνυμο, περιοχή και τηλεφωνικό αριθμό.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/439/22-01-2014 απαντητικό της υπόμνημα, μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8174/24-12-2013 κλήση σε ακρόαση από την Αρχή, η εταιρεία PARAMOUNT A.E. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, παραδέχεται τη συνεργασία της με την εταιρεία PANNEP, η οποία, όπως υποστηρίζει, διαφήμιζε και διαβεβαίωνε ότι διαθέτει νόμιμες και έγκυρες βάσεις δεδομένων με τη δυνατότητα «φιλτραρίσματος» προκειμένου να εξυπηρετηθούν στοχευμένες ανάγκες διαφήμισης.

Η εταιρεία MANDARINI A.E., με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1307/25-02-2014 υπόμνημά της μετά την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8164/13-01-2014 κλήση σε ακρόαση από την Αρχή, παραδέχθηκε τη συνεργασία της με τη PANNEP προσκομίζοντας και σχετικό τιμολόγιο-δελτίο αποστολής ύψους 1400 Ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Όσον αφορά στα αποτελέσματα των ελέγχων, αυτοί επικεντρώθηκαν στις περιπτώσεις της Τράπεζα HSBC BANK PLC Ελλάδος, της Πειραιώς Direct Services, και τέλος της Τράπεζας Eurobank Ergasias A.E. και της θυγατρικής της Eurobank Υπηρεσίες Προώθησης και Διαχείρισης Προϊόντων Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης A.E. Τα αποτελέσματα των δύο πρώτων ελέγχων έχουν ήδη περιγραφεί και κατέληξαν σε αποφάσεις της Αρχής. Πιο συγκεκριμένα, με την υπ' αριθμ. 109/2013 απόφαση η Αρχή επέβαλε την κύρωση του προστίμου στην Τράπεζα HSBC BANK PLC Ελλάδος, αναγνωρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι έλαβε από τη PANNEP προσωπικά δεδομένα που δεν προέρχονται από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, ενώ ούτε τα ίδια τα υποκείμενα, επίδοξοι πελάτες, είχαν δημοσιοποιήσει τα δεδομένα τους για συναφείς σκοπούς. Με την υπ' αριθμ. 86/2013 απόφαση η Αρχή διαπίστωσε ότι η επεξεργασία αρχείου με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποίησε η εταιρεία «Πειραιώς Direct Services AE» αφορά σε στοιχεία που δεν ανήκαν στον ενοποιημένο, δημόσια προσβάσιμο κατάλογο του ΟΤΕ και ζήτησε την καταστροφή του αρχείου. Το αρχείο αυτό είχε προέλθει από τη PANNEP. Τέλος, κλιμάκιο ελεγκτών της Αρχής, κατόπιν των υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2581/11-04-2013 και Γ/ΕΞ/2580/11-04-2013 εντολών ελέγχου, πραγματοποίησε έλεγχο στις εταιρείες Eurobank Υπηρεσίες Προώθησης και Διαχείρισης Προϊόντων Καταναλωτικής

και Στεγαστικής Πίστης Α.Ε. και Eurobank Ergasias Α.Ε. Σκοπός του ελέγχου αυτού ήταν να διερευνηθεί τυχόν περιστατικό παραβίασης προσωπικών δεδομένων που αφορά στην κατοχή από την εταιρεία PANNEP του αρχείου με στοιχεία πιστωτικών καρτών. Από τον έλεγχο (βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. πρακτικό ελέγχου Γ/ΕΞ/3314-1/27-05-2013 και την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3829/05-06-2013 απάντηση της Τράπεζας) προέκυψε ότι δεν υπήρξε συναλλαγή ή σύμβαση με την εταιρεία PANNEP πέραν από μια πληρωμή ποσού 305 ευρώ με τιμολόγιο, για ενέργειες προβολής και διαφήμισης κατά την έναρξη λειτουργίας ενός υποκαταστήματος της Τράπεζας το 2005.

Επίσης, κατόπιν ερωτημάτων προς την Ε.Ε.Τ.Τ., η Αρχή ενημερώθηκε για την ημερομηνία καταχώρισης των ονομάτων χώρου των υπό έλεγχο εταιρειών τα οποία έχουν ως εξής: runner.net.gr: 17-03-2006 (Γ/ΕΙΣ/6115/26-09-2012), ecohealth.gr: 06-11-2007 (Γ/ΕΙΣ/6123/26-09-2012), plaza24.gr: 13-02-2008 (Γ/ΕΙΣ/6127/26-09-2012), plaza25: 13-02-2008 (Γ/ΕΙΣ/6128/26-09-2012), euexia.gr: 29-05-2007 (Γ/ΕΙΣ/6126/26-09-2012).

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερθέντων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και αναφορά στα διαμειφθέντα των συνεδριάσεων της 05-02-2014 και της 05-03-2014, άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι τα δεδομένα θα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας (αρχή της αναλογικότητας).

2. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη

συγκατάθεσή του, εκτός εάν συντρέχει μία από τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου εξαιρέσεις, οπότε είναι νόμιμη η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 2472/1997, ως συγκατάθεση νοείται «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο της επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

Για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, το σύννομο της επεξεργασίας χωρίς συγκατάθεση κρίνεται με βάση τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε) του ν. 2472/1997, αφού δεν συντρέχει άλλος λόγος επεξεργασίας από όσους αναφέρονται στο ίδιο άρθρο. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς συγκατάθεση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας (...), και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

3. Ειδικότερα, αναφορικά με τους όρους για τη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης, η Αρχή στη με αρ. 26/2004 Απόφαση-Οδηγία για τη «νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας» ρύθμισε το σχετικό ζήτημα. Η Αρχή αναγνωρίζει την απευθείας προώθηση ως νόμιμη δραστηριότητα στο πλαίσιο του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων και γενικότερα του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας. Αυτό θεμελιώνεται από την επιλογή τόσο του ενωσιακού όσο και του εθνικού νομοθέτη να προβλέπει το δικαίωμα αντίρρησης σε τέτοιες δραστηριότητες και όχι να τις απαγορεύει. Ωστόσο, στη βάση της γενικής θεωρίας της ορθής ισορροπίας των αντικρουόμενων ατομικών δικαιωμάτων (δικαίωμα της προσωπικότητας και δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων) καθορίζονται οι κανόνες για τη νόμιμη συλλογή και χρήση των προσωπικών δεδομένων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συλλογή και χρήση προσωπικών δεδομένων για τον σκοπό της απευθείας προώθησης επιτρέπεται: α) με τη συγκατάθεση του υποκειμένου των

δεδομένων) ή β) χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν τα δεδομένα συλλέγονται από αα) δημόσιους καταλόγους (π.χ. τηλεφωνικούς καταλόγους συνδρομητών, επαγγελματικούς καταλόγους όπως ο Χρυσός Οδηγός, καταλόγους εμπορικών εκθέσεων ή το νέο γενικό εμπορικό μητρώο για εταιρείες και εμπόρους), ή ββ) όταν το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων δημοσιοποίησε τα δεδομένα του για συναφείς σκοπούς ή γγ) βάσει της πελατειακής σχέσης ή συναλλακτικής επαφής. Τα δεδομένα που συλλέγονται για τους προαναφερθέντες σκοπούς μπορούν να περιλαμβάνουν μόνο όνομα, ταχυδρομική διεύθυνση και επάγγελμα.

4. Στο άρθρο 2 παρ. β του ν. 2472/1997 ως “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ίδιου νόμου, η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων επιτρέπεται μόνο κατ’ εξαίρεση ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στην παρ. 2 του άρθρου αυτού. Σε σχέση με τους σκοπούς προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων μπορεί να γίνει μόνο με συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων.

5. Όταν για τον σκοπό της απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών για διαφημιστικούς σκοπούς γίνεται χρήση ηλεκτρονικών μέσων, τυγχάνει εφαρμογής το ειδικότερο άρθρο 11 ν. 3471/2006 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του παραπάνω άρθρου, *«η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης, ιδίως με χρήση συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γενικότερα η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς»*. Η Αρχή δε με την Οδηγία 2/2010 για την ηλεκτρονική συγκατάθεση περιγράφει αναλυτικά τις προϋποθέσεις και τους

τρόπους νόμιμης λήψης της συγκατάθεσης με ηλεκτρονικά μέσα για τους σκοπούς της ανωτέρω διάταξης. Μοναδική εξαίρεση στην υποχρέωση λήψης προηγούμενης συγκατάθεσης αποτελεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, η περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής και χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών και υπό τις λοιπές προϋποθέσεις που θέτει η συγκεκριμένη παράγραφος. Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 11 ν. 3471/2006, ισχύουν και για παραλήπτες μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είναι νομικά πρόσωπα.

6. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η PANNEP τηρούσε (και άρα και επεξεργαζόταν, καθώς και μόνο η τήρηση αρχείου αποτελεί ήδη επεξεργασία) αρχεία με προσωπικά δεδομένα, χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων.

Συγκεκριμένα, από τα αρχεία που βρέθηκαν στην κατοχή της εταιρείας μόνο το αρχείο των μελών του κόμματος ΠΑΣΟΚ μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν τηρείται για λογαριασμό της εταιρείας αυτής, αλλά αποτελεί προσωπικό αρχείο του διαχειριστή των ελεγχόμενων εταιρειών κ. 'Α'. Για τα λοιπά αρχεία, τα επιχειρήματα που αναπτύσσονται στα υπομνήματα, όσον αφορά στη νόμιμη τήρησή τους, δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

Ειδικότερα, το βασικό επιχείρημα της PANNEP είναι ότι τα αρχεία με τα δεδομένα των φορολογικών δηλώσεων και τα δεδομένα που προέρχονται από τον πάροχο ΟΤΕ με τα σχετικά στοιχεία συνδρομητών (π.χ. κωδικούς πεδίων customer_ref και terminated) αποτελούν πελατολόγιο της τράπεζας HSBC. Είναι όμως αποδεδειγμένο τόσο από τα πειστήρια του ελέγχου των PANNEP και AddOne, όσο και από τον έλεγχο στην HSBC, ότι η τράπεζα ζητούσε στοιχεία από τη PANNEP και ποτέ δεν της χορήγησε στοιχεία, όπως αυτά που αναφέρονται στο υπόμνημα. Η ύπαρξη στα αρχεία αυτά δεδομένων που προέρχονται από μη δημόσια προσβάσιμες πηγές (όπως φορολογικά δεδομένα ΓΠΠΣ και κωδικοί συνδρομητών παρόχων), δεν αφήνει περιθώριο αμφισβήτησης ότι τα δεδομένα αυτά όχι μόνο τηρούνται παρανόμως, αλλά έχουν προέλθει και με παράνομο τρόπο, ο οποίος μάλιστα χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

Επιπλέον, για καμία από τις άλλες περιπτώσεις κατοχής αρχείων από αυτά που περιγράφονται στο υπ' αριθμ. 1 σημείο του ιστορικού δεν προσκόμισε η PANNEP σύμβαση ανάθεσης επεξεργασίας, από την οποία να προκύπτει ότι εκτελεί εργασία επί του πελατολογίου, από την οποία θα δικαιολογείτο η τήρηση και επεξεργασία του αρχείου. Ακόμα και για την περίπτωση της 3Suisse, όπου ενδέχεται το προσκομισθέν τιμολόγιο να αφορά σε εργασία επί του πελατολογίου της εταιρείας ΙΩΛΚΟΣ, τα αρχεία πελατών θα έπρεπε να έχουν καταστραφεί μετά τη λήξη της επεξεργασίας, πολλά έτη πριν από τη διενέργεια του ελέγχου. Συνεπώς, το αρχείο τηρείται παρανόμως, ακόμα κι αν παραβλεφθεί το γεγονός της απουσίας σύμβασης, κάτι που θα βάρυνε την αναθέτουσα την επεξεργασία εταιρεία.

Όσον αφορά στα αρχεία εκλογικών καταλόγων ενδέχεται πράγματι να προέρχονται από εκτέλεση εργασίας για λογαριασμό πελάτη κατά την προεκλογική περίοδο, αλλά θα έπρεπε επίσης να έχουν διατηρηθεί μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο και να καταστραφούν μετά τη λήξη της εκλογικής περιόδου.

Όσον αφορά στην εταιρεία Pizza Fan, είναι σαφές από τα στοιχεία του πορίσματος ότι υπήρξε συνεργασία των δύο εταιρειών για σκοπούς προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών, έστω και χωρίς άμεσο χρηματικό αντίτιμο αλλά με «ανταλλαγή υπηρεσιών», αλλά η PANNEP συνεχίζει να τηρεί τα αρχεία αυτά και μετά το τέλος της συνεργασίας αυτής, συνεπώς παράνομα.

Όσον αφορά στα στοιχεία γεννήσεων της δεκαετίας του 1990, αν και αφορούν σε παλιότερα έτη, συνέχισαν να τηρούνται στο αρχείο της PANNEP. Τα δεδομένα αυτά δεν μπορεί να έχουν προέλθει από δημόσια προσβάσιμη πηγή, και επιπλέον, καθώς δεν τηρείται για αυτά πληροφορία για τη συγκατάθεση, τηρούνται άνευ συγκατάθεσης των υποκειμένων και άρα παρανόμως.

Για την εταιρεία TIM (νυν Wind) πέραν του γεγονότος ότι δεν υπάρχει σύμβαση ανάθεσης επεξεργασίας, ακόμα κι αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός ότι τα δεδομένα χορηγήθηκαν από την εταιρεία TIM, αυτά θα έπρεπε να έχουν καταστραφεί άμεσα, από τη στιγμή που δεν πραγματοποιήθηκε η ενέργεια. Αντίθετα, τα στοιχεία μεταδεδομένων του αρχείου (π.χ. στοιχεία συντάκτη) αποδεικνύουν ότι το αρχείο αυτό έχει τύχει

περαιτέρω επεξεργασίας από το ίδιο φυσικό πρόσωπο που επεξεργάστηκε και τα αρχεία οικονομικών δεδομένων.

Όσον αφορά στα στοιχεία της Τράπεζας Eurobank, αυτά δεν μπορεί να σχετίζονται με τα τιμολόγια τα οποία χρονολογούνται από το 2005, όπως ισχυρίζεται η PANNEP, γεγονός που επιβεβαιώθηκε και από τα ευρήματα του ελέγχου στην Τράπεζα Eurobank-Εργασίας, όπου αποδείχθηκε ότι το τιμολόγιο αυτό αφορούσε σε ενέργειες προβολής και διαφήμισης υποκαταστήματος. Άλλωστε, ακόμα και η ημερομηνία τελευταίας επεξεργασίας του αρχείου βάσης δεδομένων (και όχι δημιουργίας του CD όπως αναφέρεται στο υπόμνημα των εταιρειών) ανάγεται στο 2006, δηλαδή σε χρόνο μεταγενέστερο των τιμολογίων.

Τέλος, όσον αφορά στο αρχείο συνδρομητών τηλεφωνίας που βρέθηκε στην εταιρεία ΠΕΙΡΑΙΩΣ DIRECT SERVICES, το συγκεκριμένο αρχείο δεν ταυτίζεται με τον ενιαίο κατάλογο συνδρομητών αλλά δημιουργήθηκε μέσω συσχέτισης με άλλα δεδομένα, τα οποία δεν προέρχονται από δημόσια προσβάσιμη πηγή.

Συνεπώς, η PANNEP τηρεί πολλά και διαφορετικά αρχεία με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, για εξαιρετικά μεγάλο αριθμό φυσικών προσώπων (της τάξης των εκατομμυρίων φυσικών προσώπων σε πολλές περιπτώσεις), χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων της επεξεργασίας, τα οποία δεν προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και τα οποία περιέχουν τόσο απλά όσο και ευαίσθητα δεδομένα, όπως αυτά που αφορούν στους κωδικούς της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για την ιδιότητα του ΑΜΕΑ.

7α. Επιπλέον, όπως προκύπτει από την εξέταση του φακέλου της υπόθεσης η PANNEP προχωρούσε και σε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων που είχε στην κατοχή της για την απάντηση ερωτημάτων των πελατών της. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο πόρισμα και οι απαντήσεις των συνεργαζομένων με τη PANNEP εταιρειών δεν αφήνουν καμία αμφιβολία ότι η PANNEP προχωρούσε σε διασταυρώσεις και εξειδικευμένες αναζητήσεις προσωπικών δεδομένων στα αρχεία που κατείχε. Οι πελάτες της PANNEP ζητούσαν αρχεία με βάση συγκεκριμένα κριτήρια κάθε φορά, όπως αυτά που έχουν περιγραφεί, και η PANNEP επεξεργαζόταν τα αρχεία που είχε στην κατοχή της για να απαντήσει στα ερωτήματα αυτά, παραδίδοντας τελικά στοιχεία

επικοινωνίας. Στις δε περιπτώσεις που ζητούνται στοιχεία επιχειρήσεων, στα παραδιδόμενα στοιχεία δεν γίνεται διάκριση μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων.

Η Αρχή εξετάζοντας τις διευκρινίσεις που παρείχε η PANNEP με τα υπομνήματά της κρίνει μη ικανοποιητικές τις απαντήσεις της για τα δεδομένα που χορήγησε σε τρίτους. Συγκεκριμένα, όταν το αρχείο που παραδίδεται περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία κι όχι προσωπικά δεδομένα (π.χ. 'Γ'), είναι βέβαιο ότι τα στατιστικά αυτά στοιχεία έχουν προέλθει από επεξεργασία των διαθέσιμων στη PANNEP αρχείων με προσωπικά δεδομένα.

Το επιχείρημα της PANNEP ότι δεν προκύπτει από το πόρισμα ποια συναλλαγή έχει γίνει κάθε φορά στις περιπτώσεις των 'Δ', Infoassist και Paramount δεν γίνεται δεκτό, καθώς από τα στοιχεία του φακέλου και τις απαντήσεις των εταιρειών όπως περιγράφονται στο ιστορικό της υπόθεσης είναι εμφανές ότι λάμβαναν αρχεία με προσωπικά δεδομένα που δημιουργούνταν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, όπως εισόδημα, επάγγελμα και περιοχή κατοικίας.

Από τις περιπτώσεις που η PANNEP δηλώνει ότι η συνεργασία έμεινε στο στάδιο της προσφοράς, η συνεργασία με τις Mandarini, PIET και Proximity ZZ επιβεβαιώνεται πλήρως από τα στοιχεία του φακέλου και τα εκτιθέμενα στο ιστορικό.

Από τις περιπτώσεις που η PANNEP δηλώνει ότι το αρχείο που παρεδόθη στις εταιρείες περιείχε δεδομένα επαγγέλματος ή περιοχής που προέρχονται από δημόσιους καταλόγους, ενώ οι πληροφορίες για το ΑΦΜ και τα λοιπά στοιχεία επιχειρήσεων προέρχονται από το ΓΕΜΗ, τα ευρήματα του ελέγχου δεν επαληθεύουν τις εξηγήσεις της PANNEP. Συγκεκριμένα, από την ΚΤΕΟ HELLAS έχουν ζητηθεί 81.000 ονόματα που σχετίζονται με οχήματα, η Γραφοτυπική ζητά στοιχεία φυσικών προσώπων με κριτήρια ηλικία, φύλλο, επάγγελμα, περιοχή, άνθρωποι με μέσο και ανώτερο οικονομικό επίπεδο, η 'Χ' και ΣΙΑ ΟΕ στοιχεία ιδιοκτητών οικιών με εμβαδόν πάνω από 180 τμ, ο 'Ψ' αρχείο με 11.256 αριθμούς κινητών τηλεφώνων, ενώ σχετικά με την Energa, η διάδοχός της εταιρεία ΚΕΝΤΩΡ επιβεβαίωσε την αγορά αρχείων με προσωπικά δεδομένα. Τέλος, το εύρημα σχετικά με την Εκκλησία της Σαϊντεολογίας αφορά στη δραστηριότητα της Daimad.

Στις περιπτώσεις που η PANNEP επικαλείται ότι η εργασία που επιτελέστηκε

αφορούσε σε επικαιροποίηση ή διόρθωση στοιχείων πελατολογίου, από τον έλεγχο, όπως έχει ήδη εξηγηθεί, επιβεβαιώνεται ότι η PANNEP διασταυρώνει τα στοιχεία πελατολογίου που της διαβίβαζαν με προσωπικά δεδομένα συλλεχθέντα από μη νόμιμες πηγές.

Στη δε περίπτωση της alarm.gr ('Υ' Ο.Ε.), τα στοιχεία ακινήτων δεν μπορεί να προέρχονται από τη βάση δεδομένων που τηρεί η PANNEP για πλειστηριασμούς, καθώς σε αυτή περιέχονται στοιχεία όσων επιθυμούν να πουλήσουν τα ακίνητα, όχι βέβαια των αγοραστών τους και φυσικά όχι προσώπων που επιθυμούν να επενδύσουν στην ασφάλειά τους με αγορά συστημάτων προστασίας, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

Τέλος, οι περιπτώσεις των Humminbgird, ΙΕΚ ΑΚΜΗ, ΡΙΕΤ και Techniclean αφορούν στην Daimad Ltd και δεν εξετάζονται στην παρούσα απόφαση.

Συνεπώς, η Αρχή δέχεται τα ευρήματα του πορίσματος του ελέγχου όπως καταγράφονται στο ιστορικό, καθώς προκύπτει ότι η PANNEP επεξεργάστηκε και απάντησε σε σχετικά αιτήματα πελατών της για χορήγηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται: α) με δεδομένα εισοδήματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον πέντε (5) περιπτώσεις, β) με δεδομένα επαγγέλματος φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον είκοσι (20) περιπτώσεις, γ) με δεδομένα περιοχής κατοικίας φυσικών προσώπων σε τουλάχιστον οκτώ (8) περιπτώσεις, δ) με λοιπά προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων (π.χ. ΑΦΜ, ηλικία, φύλο, κατοχή αυτοκινήτου, τέκνων, κλπ) σε τουλάχιστον δεκαεπτά (17) περιπτώσεις.

Από τα λοιπά ευρήματα, επίσης, προκύπτει ότι η δραστηριότητα της PANNEP δεν περιορίστηκε μόνο στις παραπάνω περιπτώσεις, για τις οποίες αποδεικνύεται η χορήγηση δεδομένων, αλλά ήταν διαρκής και αποτελούσε το κύριο αντικείμενο της εταιρείας.

7β. Συνεπώς, προκύπτει ότι η PANNEP ως υπεύθυνος επεξεργασίας τήρησε σε αρχείο και επεξεργάστηκε για δικούς της οικονομικούς σκοπούς λίστες με παρανόμως συλλεχθέντα προσωπικά δεδομένα και παραβίασε τις διατάξεις του άρθρου 4 για τη νομιμότητα κάθε συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς επίσης και τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2472/1997 και τις διατάξεις του άρθρου 7 όσον αφορά την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

Ο σκοπός της προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών σε δυνητικούς πελάτες είναι

καθορισμένος, σαφής και νόμιμος. Ωστόσο, οι πληροφορίες που η PANNEP επεξεργάζεται (τηρεί και χρησιμοποιεί για την απάντηση ερωτημάτων) δεν μπορεί να προκύψουν από δημόσια προσβάσιμες πηγές που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό. Από όλα τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι δεν είχε ληφθεί η συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για την εν λόγω συλλογή δεδομένων, ενώ ούτε τα ίδια τα υποκείμενα είχαν δημοσιοποιήσει τα δεδομένα τους για συναφείς σκοπούς, και αυτά ήταν εις γνώσιν της εταιρείας PANNEP. Για δε τα ευαίσθητα δεδομένα, δεν υπήρχε συγκατάθεση των υποκειμένων της επεξεργασίας ούτε άδεια της Αρχής.

8. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, τόσο η PANNEP όσο και η ADD ONE πραγματοποιούσαν συλλογή διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και περαιτέρω χρήση τους για τον σκοπό της απευθείας εμπορικής προώθησης και διαφήμισης μέσω αποστολής μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Διαπιστώθηκε αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε πολύ μεγάλο αριθμό παραληπτών και σε πολλαπλές περιπτώσεις για τη διαφήμιση των υπηρεσιών των δύο εταιρειών και όχι αποστολή μόνο σε κατάλογο πελατών των εταιρειών, όπως υποστηρίζεται στο υπόμνημα. Για κανέναν δε από τους παραλήπτες των ηλεκτρονικών μηνυμάτων δεν τηρείται η συγκατάθεση, ούτε προκύπτουν στοιχεία ότι ακολουθήθηκε διαδικασία λήψης συγκατάθεσης. Το μόνο στοιχείο που τηρείται για τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουν καταχωριστεί στους διαδικτυακούς τόπους της ADD ONE είναι η ημερομηνία καταχώρισης, κάτι που δεν πληροί τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στον οδηγία 2/2011 της Αρχής και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νόμιμος τρόπος τήρησης της συγκατάθεσης. Ειδικά όσον αφορά στην ADD ONE, οι ισχυρισμοί που περιέχονται στο υπόμνημα των εταιρειών, περί λανθασμένων εκτιμήσεων των ελεγκτών, καταρρίπτονται, καθώς προκύπτει ότι οι διαδικτυακοί τόποι της ADD ONE είχαν ξεκινήσει τη λειτουργία τους από τα τέλη του 2007 (π.χ. το euexia.gr από το Μάιο του 2007) πριν την επίσημη έναρξη της ADD ONE τον Ιούλιο του 2008. Συνεπώς, όλα τα ευρήματα του ελέγχου επιβεβαιώνονται πλήρως.

Ως εκ τούτου, οι εταιρείες PANNEP και ADD ONE αποτελούν τον υπεύθυνο της εν λόγω επεξεργασίας, όταν η αποστολή των μηνυμάτων αφορά τις ίδιες.

Όσον αφορά στην εταιρεία PANNEP, διαπιστώθηκε επίσης ότι απέστειλε σε πολλές περιπτώσεις μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεομοιοτυπίας για λογαριασμό πελατών της. Όταν η αποστολή γίνεται για λογαριασμό τρίτων (των πελατών της), η PANNEP είναι συνυπεύθυνος της επεξεργασίας (μαζί με τους πελάτες), καθώς εκείνη ορίζει αποκλειστικά τα μέσα της επεξεργασίας και ιδίως τη λίστα των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τους αριθμούς τηλεφώνου για τα μηνύματα τηλεομοιοτυπίας, που αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση της όλης επεξεργασίας.

9. Ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκε, του πλήθους των αρχείων που διαπιστώθηκε ότι τηρούνται παρανόμως από τη PANNEP, του εξαιρετικά μεγάλου πλήθους των φυσικών προσώπων των οποίων τα δεδομένα έτυχαν επεξεργασίας, του πλήθους των περιπτώσεων στις οποίες η PANNEP απέστειλε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε πελάτες της, του πλήθους των αποστολών αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τις PANNEP και ADD ONE, του ιστορικού της PANNEP στην οποία είχε ήδη επιβληθεί πρόστιμο για παρόμοιες παραβάσεις και είχε διαταχθεί η διαγραφή των αρχείων για τα οποία δεν υπάρχει συγκατάθεση, του γεγονότος ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας σκοπούσαν με τις ανωτέρω ενέργειες οπωσδήποτε να αποκομίσουν κέρδος και συνεκτιμώντας την οικονομική κατάσταση των υπεύθυνων επεξεργασίας όπως εξετέθη στα υπομνήματά τους, η Αρχή κρίνει κατά πλειοψηφία ότι πρέπει να επιβληθούν στους υπεύθυνους επεξεργασίας οι προβλεπόμενες στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κυρώσεις που αναφέρονται στο διατακτικό της παρούσας και οι οποίες κρίνονται ανάλογες με τη βαρύτητα των παραβάσεων. Ένα μέλος της Αρχής μειοψήφησε κρίνοντας ότι, ενόψει των ανωτέρω παραβάσεων, και δεδομένου πως δεν απεδείχθη από τη PANNEP και την ADD ONE η όποια οικονομική αδυναμία, με συνέπεια να μη μπορεί να συνεκτιμηθεί, πρέπει να επιβληθούν υψηλότερα πρόστιμα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή :

1) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 του ν. 2472/1997, στη

«ΡΑΝΝΕΡ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» πρόστιμο 75.000 Ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 7 του ν. 2472/1997, καθώς επίσης και καταστροφή κάθε σχετικού αρχείου με προσωπικά δεδομένα που αναφέρεται στο σκεπτικό της παρούσας και τηρείται κατά παραβίαση των ως άνω άρθρων, με ακόλουθη ενημέρωση της Αρχής.

2) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 του ν. 2472/1997, στη «ΡΑΝΝΕΡ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» πρόστιμο 25.000 Ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006.

3) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 του ν. 2472/1997, στην «ADD ONE ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» πρόστιμο 15.000 Ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3471/2006.

4) Διαβιβάζει, με βάση το άρθρο 22 παρ. 11 του ν. 2472/1997 στον αρμόδιο εισαγγελέα την παρούσα, καθώς και όλα τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, προς διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου